

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 14.7.2021
COM(2021) 571 final

2021/0202 (COD)

SENSITIVE*

UNTIL ADOPTION

Návrh

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

**kterým se mění rozhodnutí (EU) 2015/1814 v souvislosti s množstvím povolenek, jež má
být umístěno do rezervy tržní stability pro systém EU pro obchodování emisemi
skleníkových plynů do roku 2030**

{SWD(2021) 552 final}

*

Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions <https://europa.eu/db43PX>

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Sdělení Zelená dohoda pro Evropu¹ spustilo novou strategii růstu, jejímž cílem je transformovat EU na spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou efektivně využívající zdroje. Zdůrazňuje cíle Komise, a to zvýšit své klimatické cíle a udělat z Evropy do roku 2050 první klimaticky neutrální kontinent. Jejím dalším cílem je chránit zdraví a blahobyt občanů před environmentálními riziky a dopady. Nezbytnost Zelené dohody pro Evropu a její hodnota vzrostly zejména s ohledem na velmi závažné dopady pandemie COVID-19 na zdraví, životní a pracovní podmínky a blahobyt občanů Unie.

Boj proti změně klimatu je naléhavým problémem. V souladu s vědeckými poznatky zvláštní zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) je nutno do roku 2050 dosáhnout nulových globálních emisí CO₂ a později v tomto století i co nejdříve neutrality u všech dalších skleníkových plynů. Tato naléhavá výzva vyžaduje, aby EU posílila svou činnost a prokázala své celosvětové vedoucí postavení tím, že se do roku 2050 stane klimaticky neutrální. Tento cíl je ve sdělení stanoven jako „**Čistá planeta pro všechny** – Evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky“².

Na základě strategie Zelené dohody pro Evropu a komplexního posouzení dopadů Komise prostřednictvím sdělení ze září 2020 o **zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030**³ („plán pro dosažení cíle v oblasti klimatu do roku 2030“) navrhla zvýšit ambice EU a předložit komplexní plán pro zvýšení závazného cíle Evropské Unie pro rok 2030, a snížit tak zodpovědným způsobem čisté emise o 55 %. Ambicióznější cíle pro rok 2030 tak poskytují tvůrcům politik a investorům určitou jistotu, že rozhodnutí provedená v následujících letech nezablokují emise na úrovních, které by se neslučovaly s cílem EU dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality. Cíl pro rok 2030 je v souladu s cílem Pařížské dohody, a to udržet nárůst globální teploty na úrovni výrazně nižší než 2 °C a usilovat o omezení tohoto nárůstu na 1,5 °C.

Evropská rada schválila nový závazný cíl EU pro rok 2030 na svém zasedání v prosinci 2020⁴. Také vyzvala Komisi, „*aby posoudila, jak mohou všechna odvětví hospodářství nejlépe přispět k cíli pro rok 2030, a aby předložila nezbytné návrhy doplněné podrobným posouzením environmentálního, hospodářského a sociálního dopadu na úrovni členských států, a to s přihlédnutím k vnitrostátním plánům v oblasti energetiky a klimatu a s přezkoumáním stávajících možností flexibility*“.

¹ COM(2019) 640 final.

² COM(2018) 773 final.

³ COM(2020) 562 final.

⁴ Závěry Evropské rady z 10.–11. prosince 2020 EUCO 22/20 CO EUR 17 CONCL 8.

Se spolunormotvůrci tak bylo rozhodnuto, že v rámci **evropského právního rámce pro klima**⁵ bude cíl EU pro dosažení klimatické neutrality právně závazný a zvýší se ambice pro rok 2030, a to stanovením cíle pro snížení čistých emisí do roku 2030 alespoň o 55 % ve srovnání s rokem 1990.

Aby bylo možné následovat cestu navrženou evropským právním rámcem pro klima a dosáhnout tohoto ambicióznějšího cíle pro rok 2030, Komise přezkoumala současné právní předpisy v oblasti klimatu a energetiky, které by měly dle očekávání do roku 2030 snížit emise skleníkových plynů pouze o 40 % a do roku 2050 o 60 %. Tento legislativní balíček „Fit for 55“, jak bylo ohlášeno v plánu pro dosažení cíle v oblasti klimatu do roku 2030, je tím nejkompexnějším stavebním prvkem v usilování o provedení nového ambiciózního klimatického cíle pro rok 2030, přičemž budou muset přispět i všechna hospodářská odvětví a všechny hospodářské politiky.

V rámci tohoto balíčku musí Komise zvýšit příspěvek systému EU pro obchodování s emisemi (EU ETS) pro životní prostředí, a to změnou směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES⁶ (dále jen „směrnice o systému EU ETS“), aby korespondovala s celkovým cílem. Kromě toho jsou za účelem překonání negativního dopadu krize COVID-19 na zaměstnání, příjmy a podniky zapotřebí bezprecedentní krátkodobé investice, včetně investic v odvětvích, která jsou zahrnuta do systému EU pro obchodování s emisemi (EU ETS)

Za účelem vyřešení strukturálních nesrovnalostí mezi nabídkou a poptávkou povolenek na trhu a zlepšení odolnosti systému EU ETS vůči velkým otřesům byla v roce 2018 rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814⁷ (rozhodnutí o rezervě tržní stability) vytvořena rezerva tržní stability. Rezerva tržní stability funguje od roku 2019.

Rezerva funguje prostřednictvím úpravy ročních objemů dražených povolenek. Aby došlo k zachování maximální míry předvídatelnosti, rozhodnutí (EU) 2015/1814 (dále jen „rozhodnutí o rezervě tržní stability“) zavádí jasná pravidla umístování povolenek do rezervy a jejich uvolňování.

Tato pravidla byla upravena směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/410⁸. Směrnice (EU) 2018/410 zdvojnásobila do roku 2023 míru příjmu povolenek (procento z celkového počtu povolenek v oběhu (TNAC), jež je umístěno do rezervy) z 12 % na 24 % a

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁷ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814 ze dne 6. října 2015 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 264, 9.10.2015, s. 1).

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/410 ze dne 14. března 2018, kterou se mění směrnice 2003/87/ES za účelem posílení nákladově efektivních způsobů snižování emisí a investic do nízkouhlíkových technologií a rozhodnutí (EU) 2015/1814 (Úř. věst. L 76, 19.3.2018, s. 3).

minimální množství povolenek, jež má být do rezervy umístěno, ze 100 milionů na 200 milionů.

Je nutno poznamenat, že minimální množství povolenek, jež má být do rezervy umístěno, nepřímo stanoví minimální celkový počet povolenek v oběhu, který je nutný pro spuštění příjmu povolenek do rezervy (tj. horní prahovou hodnotu rezervy). Počet povolenek v oběhu musí být alespoň 833 milionů, aby 12 % z tohoto množství znamenalo umístění alespoň 100 milionů povolenek do rezervy. Minimální množství se zdvojnásobilo společně se zdvojnásobením procenta příjmu, aby horní prahová hodnota rezervy zůstala stejná (24 % z 833 je 200).

Tyto změny v systému EU ETS za účelem dosažení ambicióznějších cílů pro rok 2030 a také dopad vnějších faktorů, jako je onemocnění COVID-19, nebo vnitrostátních opatření, jako je postupné ukončování využívání uhlí, vyžadují, aby tato základní pravidla pro rezervu tržní stability i nadále plnila svůj účel a řešila strukturální nerovnosti mezi nabídkou a poptávkou v průběhu této dekády. Kromě toho článek 3 rozhodnutí o rezervě tržní stability ukládá Komisi povinnost provést přezkum fungování rezervy tržní stability do tří let od počátku uplatňování rezervy na základě analýzy řádného fungování evropského trhu s uhlíkem. Přezkum musí věnovat zvláštní pozornost hlavním číselným parametrům rezervy tržní stability a pravidlu pro zneplatnění⁹, přičemž se také musí zaměřit na dopad rezervy na růst, zaměstnanost, konkurenceschopnost průmyslových odvětví Unie a na riziko úniku uhlíku.

Analýza provedená v rámci posouzení rizik v kontextu s tímto přezkumem ukázala, že rezerva tržní stability by měla být přizpůsobena novým podmínkám trhu a politiky a otřesům. Také se zjistilo, že rezerva tržní stability by měla zahrnovat nabídku a poptávku v oblasti letectví. Dalším poznatkem, který z analýzy vzešel, bylo to, že příjem do rezervy je ovlivňován dopadem prahových hodnot, což by mělo být opraveno¹⁰.

Přezkum těchto aspektů by měl být zvážen společně s účinky ambicióznějších cílů systému EU ETS na tržní stabilitu. Uvedené je tedy zahrnuto v návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice o systému EU ETS a rozhodnutí o rezervě tržní stability za účelem posílení systému EU ETS¹¹.

Podle čl. 1 odst. 5 rozhodnutí o rezervě tržní stability se míra příjmu po roce 2023 vrátí zpět ke 12 %. Pokud nebudou parametry rezervy tržní stability vhodně a včas upraveny, mohlo by

⁹ Pravidlo pro zneplatnění je stanoveno v čl. 1 odst. 5a rozhodnutí o rezervě tržní stability. Uvádí, že od roku 2023 již povolenky držené v rezervě v množství přesahujícím celkový počet povolenek vydražených v předcházejícím roce budou zneplatněny.

¹⁰ Příkladem dopadu prahové hodnoty je, že když je celkový počet povolenek v oběhu 834 milionů povolenek, což je mírně nad horní hranici 833 milionů, pak by podle pravidel pro rezervu tržní stability mělo být 24 % z celkového počtu povolenek v oběhu umístěno do rezervy. Ale pokud je počet celkových povolenek v oběhu mírně pod prahovou hodnotou, tedy 832 milionů povolenek, pak se do rezervy neumístí vůbec nic.

¹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/... ze dne..., kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (Úř. věst. L [...], [...], s. [...]).

to vyústit v potenciálně škodlivé navýšení přebytku. Proto by zachování stávajících parametrů rezervy tržní stability, které byly zavedeny podle směrnice (EU) 2018/410 (míra příjmu ve výši 24 % a minimální množství povolenek, jež se umístí do rezervy, ve výši 200 milionů), mělo být přijato odděleně od obecného přezkumu systému EU ETS jako součást balíčku „Fit for 55“ za účelem zajištění předvídatelnosti trhu.

Rozhodnutí o rezervě tržní stability by tedy mělo být změněno, aby provedlo tuto nezbytnou úpravu a zajistilo správné a ambiciózní fungování systému EU ETS.

- **Soulad s platnými předpisy**

Rezerva tržní stability je tržní nástroj vytvořený systémem EU ETS. Proto je soulad rezervy tržní stability s ostatními politikami Unie zajištěn zejména prostřednictvím souladu systému EU ETS s ostatními politikami Unie. Jelikož stávající návrh zahrnuje pouze změny koncepčních prvků rezervy tržní stability, neovlivňuje ostatní politiky Unie přímo.

Soulad s ostatními politikami Unie je zajištěn prostřednictvím soudržnosti posouzení rizik v přezkumu systému EU ETS a rezervy tržní stability spolu se zbytkem balíčku „Fit for 55“ v oblasti klimatu a energetiky: zejména s posouzeními rizik spojených s nařízením o „sdílení úsilí“; nařízením o využívání půdy, změnách ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF); emisními standardy CO₂ pro osobní automobily a dodávky; druhou směrnicí o obnovitelných zdrojích energie; směrnicí o energetické účinnosti a později i se směrnicí o energetické náročnosti budov. Díky těmto doplňujícím politikám zachytí rezerva tržní stability změny v poptávce.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Právním základem pro tento návrh je článek 192 SFEU. V souladu s článkem 191 a čl. 192 odst. 1 SFEU musí Evropská Unie mimo jiné přispět k dosažení následujících cílů; zachování, ochrana a zlepšení kvality životního prostředí; podpora opatření na mezinárodní úrovni s cílem čelit regionálním a celosvětovým problémům v oblasti životního prostředí, a zejména bojovat proti změně klimatu.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Právo EU přijímat opatření vychází ze skutečnosti, že systém EU ETS funguje jako systém pro celou Unii plně harmonizovaným způsobem. Směrnice o systému EU ETS je stávajícím politickým nástrojem zavedeným v roce 2003.

Změna klimatu je přeshraničním problémem a jak opatření EU, tak i mezinárodní opatření mohou účinně doplňovat a posílit regionální, vnitrostátní a místní opatření. Zvýšení cíle pro rok 2030 v oblasti snížení skleníkových plynů v EU ovlivní mnoho odvětví v hospodářství EU, a koordinovaná činnost na úrovni EU – působící jako tažná síla na cestě k nákladově efektivní změně a dalšímu sblížení – je proto nezbytná a má mnohem větší šanci vést k potřebné transformaci.

Cílů směrnice o systému EU ETS tedy nelze plně dosáhnout, pokud by členské státy jednaly samostatně, a z důvodů rozsahu a účinků směrnice je jich možno lépe dosáhnout na úrovni Unie. Jelikož je rezerva tržní stability nástrojem pro zajištění stability trhu vytvořeným směrnicí o systému EU ETS, ani jejich cílů by nebylo možné dostatečně dosáhnout, pokud by členské státy jednaly samostatně. Jedná se o stávající politický nástroj EU zavedený v roce 2015. V souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 SFEU lze cílů návrhu, kterým se mění tento nástroj, dosáhnout pouze prostřednictvím návrhu ze strany Komise na úrovni EU.

- **Proporcionalita**

Jak je stanoveno v oddíle 7 posouzení rizik, tento návrh je v souladu se zásadou proporcionality, jelikož nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro provedení cíle EU v oblasti snižování emisí skleníkových plynů do roku 2030, a to nákladově efektivním způsobem, přičemž zároveň zajistí správné fungování vnitřního trhu.

- **Volba nástroje**

Pro změnu rozhodnutí o vytvoření rezervy tržní stability je vhodným nástrojem rozhodnutí.

3. **VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ**

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

V souvislosti s těmito návrhy nebylo vzhledem k rané fázi provádění stávajících právních předpisů, a tudíž omezené dostupnosti údajů, provedeno žádné hodnocení *ex post* ani kontrola účelnosti.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Obecná konzultace o revizi systému EU ETS shromáždila stanoviska zúčastněných stran k přezkumu rezervy tržní stability.

Komise si nejdříve vyžádala zpětnou vazbu na počáteční posouzení dopadů, které nastínilo první úvahy a možnosti politiky pro přezkum. Zpětnou vazbu k počátečnímu posouzení dopadů bylo možné poskytnout v období od 29. října 2020 do 26. listopadu 2020 a bylo obdrženo 250 příspěvků¹². Poté komise vytvořila veřejnou konzultaci s dotazníkem. Ta byla otevřená po dobu dvanácti týdnů v období od 13. listopadu 2020 do 5. února 2021 a bylo shromážděno téměř 500 odpovědí¹³. Komise také pověřila dodavatele Vivid Economics uspořádáním dvou odborných seminářů¹⁴ na téma přezkumu rezervy tržní stability.

¹² Výsledky jsou k dispozici na této internetové stránce: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12660-Zmena-klimatu-aktualizace-systemu-EU-pro-obchodovani-s-emisemi-ETS_cs.

¹³ Výsledky jsou k dispozici na této internetové stránce: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12660-Updating-the-EU-Emissions-Trading-System/public-consultation_cs.

¹⁴ https://ec.europa.eu/clima/events/expert-workshop-market-stability-reserve_cs,
https://ec.europa.eu/clima/events/2nd-expert-workshop-market-stability-reserve_cs.

Rezerva tržní stability obdržela od zúčastněných stran velkou podporu, ale nedošlo k obecné shodě, pokud jde o nezbytné změny jejích parametrů, zejména jejích prahových hodnot a míry příjmu. Občanská společnost vyjádřila poměrně větší podporu pro posílení parametrů rezervy tržní stability než soukromá odvětví. Návrh na zachování míry příjmu ve výši 24 % a minimálního množství 200 milionů povolenek, jež mají být umístěny do rezervy, i po roce 2023 až do skončení čtvrté fáze systému EU pro obchodování s emisemi v roce 2030 zajistí přiměřenou rovnováhu, jelikož rezerva tržní stability se současnými parametry fungovala dobře už v minulosti.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Tento návrh vychází z důkazů shromážděných v souvislosti s posouzením dopadů¹⁵, které doprovázelo plán pro dosažení cíle v oblasti klimatu do roku 2030. Využívá i aktualizovaný referenční scénář EU¹⁶, který zahrnuje dopady onemocnění COVID-19, a aktualizované politické scénáře, přičemž vychází ze scénářů vytvořených pro plán pro dosažení cíle v oblasti klimatu do roku 2030.

Kromě toho se Komise opírá i o svůj rozrůstající se empirický výzkum systému EU ETS, jenž podléhá vzájemnému hodnocení, a využívá několik smluv o poskytování podpory. V rámci smlouvy o poskytování podpory vypracovala společnost Vivid Economics studii, aby podpořila Komisi v přezkumu rezervy tržní stability¹⁷. V souvislosti s touto studií uspořádala společnost Vivid Economics dva odborné semináře, kterých se účastnili analytici, odborníci na trh a zúčastněné strany. Tato studie podpořila zachování stávající míry příjmu i po roce 2023.

- **Posouzení dopadů**

Návrh je doplněn o posouzení dopadů, které vychází z poznatků komplexního posouzení dopadů plánu pro dosažení cíle v oblasti klimatu do roku 2030¹⁸. Je založeno na integrovaných modelových scénářích, které zohledňují, jak se interakce různých politických nástrojů odráží na hospodářských subjektech, za účelem zajištění doplňkovosti, soudržnosti a účinnosti v dosažení cílů v oblasti klimatu pro roky 2030 a 2050. Souhrnný přehled a kladné stanovisko Výboru pro kontrolu regulace budou zveřejněny. V souvislosti s tímto návrhem posouzení dopadů prokázalo, že aby mohl systém EU ETS i nadále správně fungovat, míra příjmu by se po roce 2023 neměla změnit zpět na 12 % a měla by být zachována na 24 %, dokud nebude proveden celkový přezkum.

¹⁵ Zejména zpráva připravená pro GR CLIMA dodavatelem Vivid Economics (2021) – „Review of the EU ETS’ Market Stability Reserve“ (Přezkum systému EU ETS – rezerva tržní stability).

¹⁶ Modelové projekce v oblasti energetiky, dopravy a tendencí emisí skleníkových plynů do roku 2050 založené na uceleném souboru předpokladů v rámci celé EU, členských států a politik EU, na zvláštních rysech členských států a opírající se o konzultace s odborníky ze členských států.

¹⁷ Zpráva připravená pro GR CLIMA dodavatelem Vivid Economics (2021) – „Review of the EU ETS’ Market Stability Reserve“ (Přezkum systému EU ETS – rezerva tržní stability).

¹⁸ SWD(2020) 176.

- **Účelnost a zjednodušování právních předpisů**

Tento návrh nevytvoří žádnou přímou administrativní zátěž pro podniky, jelikož je prováděn Komisí.

V souladu se závazkem Komise zlepšovat právní úpravu byl tento návrh připraven inkluzivním způsobem na základě zásad transparentnosti a neustálého zapojení zúčastněných stran s ohledem na zpětnou vazbu zvenčí a s přihlédnutím k externímu přezkumu, aby se zajistilo, že návrh dosáhne správné rovnováhy (viz také oddíl o sběru a využití výsledků odborných konzultací).

- **Základní práva**

Návrh dodržuje základní práva a zásady uznávané zejména Listinou základních práv Evropské unie¹⁹. Přispívá především k cíli vysoké úrovně ochrany životního prostředí v souladu se zásadou udržitelného rozvoje, jak je stanovena v článku 37 Listiny základních práv Evropské unie²⁰.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Systém EU ETS vytváří podstatné zisky pro rozpočty členských států. Většina výnosů z dražeb případně členským státům. Návrh proto ovlivňuje vnitrostátní rozpočty a správu. Zachování míry příjmu povolenek do rezervy tržní stability sníží množství dražených povolenek členských států. Očekává se však, že to bude vyrovnáno účinkem na cenu vzhledem ke snížení přebytku povolenek na trhu díky ambicióznějším cílům systému EU ETS a navrhovaným rozšířením působnosti směrnice o systému EU ETS o zahrnutí námořní dopravy a odvětví silniční dopravy a budov. Úprava rozpočtového rámce EU bude Komisí představena jako součást nadcházejícího balíčku vlastních zdrojů, přičemž bude zahrnut i návrh na změnu víceletého finančního rámce.

Vývoj informačních technologií a volby zadávání zakázek budou probíhat podle sdělení o pokynech k financování informačních technologií a kybernetické bezpečnosti ze dne 10. září 2020²¹.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Komise bude i nadále monitorovat a hodnotit fungování systému EU ETS, včetně rezervy tržní stability, ve své každoroční zprávě o trhu s uhlíkem v souladu s čl. 10 odst. 5 směrnice o systému EU ETS. Tato iniciativa vychází z postupu založeného na integrovaných vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu a ze spolehlivého transparentního rámce pro emise skleníkových plynů a dalších informací v oblasti klimatu, jež jsou obsažené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999²². Komise mimo jiné využije jako

¹⁹ Úř. věst. C 326, 26.10.2012, s. 391.

²⁰ Úř. věst. C 326, 26.10.2012, s. 391.

²¹ C(2020) 6126.

²² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES)

základ pro své pravidelné hodnocení pokroku i informace zaslané členskými státy, které byly poskytnuté v rámci nařízení o správě. To zahrnuje i informace o emisích skleníkových plynů, politikách a opatřeních, předpovědích a úpravách. Komise tyto informace také využije pro přezkum provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí a monitorování akčních programů pro životní prostředí.

Kromě toho je hodnocení pokroku v uplatňování směrnice o systému EU ETS upraveno článkem 21 směrnice o systému EU ETS, který vyžaduje, aby členské státy každý rok předložily Komisi zprávu, ve které budou věnovat zvláštní pozornost přidělování povolenek, provozu registru, uplatňování monitorování a vykazování, ověřování a akreditaci a otázkám týkajícím se jejího dodržování.

Článek 3 rozhodnutí o rezervě tržní stability dále vyžaduje, aby Komise po tomto prvním přezkumu pravidelně prováděla další přezkumy.

- **Podrobné vysvětlení zvláštních ustanovení návrhu**

Dle současného znění rozhodnutí o rezervě tržní stability míra příjmu ve výši 24 % a minimální množství povolenek, jež mají být do rezervy umístěny, ve výši 200 milionů vyprší v roce 2023. Od roku 2024 se hodnota míry příjmu změní na 12 %. Posouzení dopadů prokázalo, že míra příjmu ve výši 12 % by nedokázala zajistit, aby byly naplněny cíle rezervy tržní stability v oblasti snížení přebytku a zajištění odolnosti trhu. Účelem tohoto návrhu je zajistit, aby stávající parametry rezervy tržní stability (míra příjmu ve výši 24 % a minimální množství povolenek, jež mají být umístěny do rezervy, ve výši 200 milionů) byly za účelem zajištění předvídatelnosti trhu zachovány i po roce 2023, a to až do konce čtvrté fáze systému EU ETS, tedy do 31. prosince 2030. Míra příjmu rezervy tržní stability by se vrátila na výši 12 % po roce 2030.

č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).

Návrh

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se mění rozhodnutí (EU) 2015/1814 v souvislosti s množstvím povolenek, jež má být umístěno do rezervy tržní stability pro systém EU pro obchodování emisemi skleníkových plynů do roku 2030

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy, s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pařížská dohoda, přijatá v prosinci 2015 v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) vstoupila v platnost v listopadu 2016 (dále jen „Pařížská dohoda“)³. Smluvní strany Pařížské dohody se shodly, že udrží nárůst průměrné globální teploty na úrovni výrazně nižší než 2 °C ve srovnání s úrovní před industrializací a že budou usilovat o omezení tohoto nárůstu na 1,5 °C oproti období před industrializací.
- (2) Řešení problémů spojených s klimatem a ochranou životního prostředí a dosažení cílů Pařížské dohody jsou jádrem sdělení „Zelená dohoda pro Evropu“, přijatého Komisí dne 11. prosince 2019⁴.
- (3) Zelená dohoda pro Evropu spojuje komplexní soubor vzájemně se posilujících opatření a iniciativ, jež mají za cíl dosáhnout v EU do roku 2050 klimatické neutrality, a stanoví novou strategii růstu, jejímž cílem je transformovat Unii na spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou efektivně využívající zdroje, ve které bude hospodářský růst oddělen od využívání zdrojů. Jejím dalším cílem je chránit, zachovávat a posilovat přírodní kapitál EU a chránit zdraví a blahobyt občanů před environmentálními riziky a dopady. Tato transformace zároveň jinak ovlivňuje ženy a muže a má zvláštní dopad na určité znevýhodněné skupiny, jako jsou například starší lidé, osoby se zdravotním postižením a osoby menšinového rasového nebo etnického původu. Proto musí být zajištěno, aby byla transformace spravedlivá a inkluzivní, aniž by byl kdokoli opomenut.

¹ Úř. věst. C , , s. .

² Úř. věst. C , , s. .

³ Pařížská dohoda (Úř. věst. L 282, 19.10.2016, s. 4).

⁴ COM(2019) 640 final.

- (4) Nezbytnost Zelené dohody pro Evropu a její hodnota vzrostly zejména s ohledem na velmi závažné dopady pandemie COVID-19 na zdraví, životní a pracovní podmínky a blahobyt občanů Unie, což ukázala, že naše společnost a ekonomika musí zlepšit svou odolnost vůči vnějším otřesům a včas jednat, aby jim zabránila či zmírnila jejich dopad. Evropští občané neustále vyjadřují své silné přesvědčení, že to se vztahuje zejména na změny klimatu⁵.
- (5) Unie se v aktualizovaných vnitrostátně stanovených příspěvcích předložených sekretariátu UNFCCC dne 17. prosince 2020⁶ zavázala snížit do roku 2030 v rámci Unie celohospodářské čisté emise skleníkových plynů alespoň o 55 % pod úroveň z roku 1990.
- (6) Unie zakotvila cíl celohospodářské klimatické neutrality do roku 2050 v právním předpisu, a to v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119⁷. Nařízení také stanoví závazný cíl Unie dosáhnout čistého domácího snížení emisí skleníkových plynů (emisí po odečtení propadů) do roku 2030 alespoň o 55 % ve srovnání s úrovní z roku 1990.
- (7) K dosažení těchto snížení emisí musí přispět všechna odvětví hospodářství. Proto by ambice systému EU pro obchodování s emisemi (EU ETS) stanovená ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES⁸ měla být upravena, aby byla v souladu se závazkem pro snížení celohospodářských čistých emisí skleníkových plynů do roku 2030.
- (8) Za účelem vyřešení strukturálních nesrovnalostí mezi nabídkou a poptávkou povolenek na trhu byla v roce 2018 rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814⁹ vytvořena rezerva tržní stability (dále jen „rezerva“), která funguje od roku 2019.
- (9) Rezerva funguje prostřednictvím úpravy ročních objemů povolenek určených k dražbě. Za účelem zachování maximální míry předvídatelnosti zavádí rozhodnutí (EU) 2015/1814 jasná pravidla pro umístování povolenek do rezervy a jejich uvolňování.
- (10) Pokud je množství povolenek v oběhu nad stanovenou horní prahovou hodnotou, určité množství z těchto povolenek odpovídající danému procentnímu podílu bude z objemu povolenek určených k dražbě odečteno a umístěno do rezervy. Naopak pokud je celkové množství povolenek v oběhu nižší než nejnižší stanovená prahová hodnota, bude příslušné množství povolenek uvolněno z rezervy pro členské státy a přidáno k celkovému objemu povolenek určených k dražbě.

⁵ Zvláštní průzkum Eurobarometr č. 513 o změně klimatu, 2021 (https://ec.europa.eu/clima/citizens/support_cs).

⁶ [https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European Union First/EU_NDC_Submission_December_2020.pdf](https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union/First/EU_NDC_Submission_December_2020.pdf)

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁹ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814 ze dne 6. října 2015 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 264, 9.10.2015, s. 1).

- (11) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/410¹⁰ změnila rozhodnutí (EU) 2015/1814 a zdvojnásobila procentní podíl, který se používá pro určení množství povolenek, jež má být každý rok umístěno do rezervy, ze 12 % na 24 % do 31. prosince 2023.
- (12) V souladu s rozhodnutím (EU) 2015/1814 je povinností Komise do tří let od zahájení provozu rezervy provést první přezkum na základě analýzy správného fungování na evropském trhu s uhlíkem a případně podat návrh Evropskému parlamentu a Radě.
- (13) Přezkum se věnoval zejména procentní hodnotě pro určování množství povolenek, jež mají být umístěny do rezervy, a také číselné hodnotě prahové hodnoty pro celkové množství povolenek v oběhu a povolenek, jež mají být z rezervy uvolněny.
- (14) Analýza provedená v kontextu přezkumu rezervy a očekávaný vývoj v souvislosti s trhem uhlíku dokazují, že podíl 12 % z celkového množství povolenek v oběhu, jež má být po roce 2023 každý rok umístěn do rezervy, není dostatečný, aby zabránil značnému zvýšení přebytku povolenek v systému EU ETS. Proto by i po roce 2023 měl procentní podíl zůstat na 24 % a minimální množství povolenek, jež mají být umístěny do rezervy, by také mělo i nadále zůstat ve výši 200 milionů.
- (15) Pokud se podíl celkového množství povolenek v oběhu, jež má být umístěn každý rok do rezervy, vrátí po roce 2023 zpátky ke 12 %, potenciálně škodlivý přebytek povolenek v systému EU ETS by mohl narušit tržní stabilitu. Kromě toho by měl být podíl 24 % po roce 2023 stanoven odděleně od obecného přezkumu směrnice 2003/87/ES a rozhodnutí (EU) 2015/1814, aby došlo k posílení systému EU pro obchodování s emisemi v souladu s ambicióznějšími cíli Unie v oblasti klimatu pro rok 2030 za účelem zajištění předvídatelnosti trhu.
- (16) Rozhodnutí (EU) 2015/1814 by tedy mělo být odpovídajícím způsobem změněno,
- PŘIJALY TOTO ROZHODNUTÍ:**

Článek 1

Změny rozhodnutí (EU) 2015/1814

V čl. 1 odst. 5 prvním pododstavci rozhodnutí (EU) 2015/1814 se poslední věta nahrazuje tímto:

„Odchylně od první a druhé věty se do 31. prosince 2030 procentní podíly a 100 milionů povolenek uvedených ve zmíněných větech zdvojnásobí.“

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/410 ze dne 14. března 2018, kterou se mění směrnice 2003/87/ES za účelem posílení nákladově efektivních způsobů snižování emisí a investic do nízkouhlíkových technologií a rozhodnutí (EU) 2015/1814 (Úř. věst. L 76, 19.3.2018, s. 3).

Článek 2

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*